

Dossier de Premis El Vaixell de Vapor



MADAME ESVELT
CARLES SALA I VILA
IL·LUSTRACIONS D'ANNA BAQUERO



PREMIS 2023

El Vaixell de Vapor i Gran Angular



PREMIS 2023

El Vaixell de Vapor

MADAME ESVELT

CARLES SALA i VILA

IL·LUSTRACIONS D'ANNA BAQUERO



39a EDICIÓ PREMI DE LITERATURA INFANTIL EL VAIXELL DE VAPOR

Carles Sala ha guanyat la **XXXIX edició** del premi de literatura infantil **El Vaixell de Vapor**, dotat amb 11.000 euros, amb l'obra **Madame Esvelt**.

El **jurat** del premi **El Vaixell de Vapor 2023** ha estat compost per: Núria Font, editora de Cruïlla; Anna Aparicio, il·lustradora; Marta Gil, llibretera al Gat Pelut; Gemma Cera, directora de Somnins, i Anna Pauner, editora executiva de Cruïlla.

Opinions del jurat:

Gemma Cera, directora de Somnins: *Madame Esvelt* d'en Carles Sala és per a mi l'obra clarament guanyadora del certamen. La història que, enganxa des de la primera pàgina, té una estructura narrativa molt senzilla amb un plantejament, un nus i un desenllaç. Els personatges arquetípics estan molt ben construïts i els noms triats per l'autor són molt eloqüents. Els girs en el llenguatge també són molt divertits. Les referències a contes clàssics són prou evidents i això pot ajudar el lector a connectar més ràpidament amb el text perquè siguin alguns dels seus referents culturals. És una obra que es pot llegir en veu alta i, segons la meua opinió, això és un clar punt a favor, sobretot si pensem en els primers lectors.

Anna Pauner, editora executiva de Cruïlla: És una història divertida, amb ritme i amb una atmosfera entranyable i alhora molt evocadora. El personatge de l'Arlet, tan atrevit i amb tanta empena, fa avançar la història a bon ritme i sense deixar que l'argument decaigui en cap moment. Derrota, amb l'ajuda d'altres personatges, la seva antagonista, Madame Esvelt, que té les característiques d'una dolenta amb tots els ets i uts.

Marta Gil, llibretera a El Gat Pelut: L'atmosfera que es crea sobre Can Didal, el casalot on viu Madame Esvelt, és entranyable. A més, els noms escollits per als protagonistes aconseguen que la història quedi més rodona i fan que tingui un caire grotesc i absurd força divertit que, efectivament, té un punt àlgid amb la màquina mandonguilladora i el polsim que fa dormir.



Madame Esvelt

Autor: **Carles Sala i Vila**

Il·lustrador Coberta: **Anna Baquero**

Edat: **de 8 a 10 anys**

Pàgines: **120** Preu: **12.50€**

Sinopsi

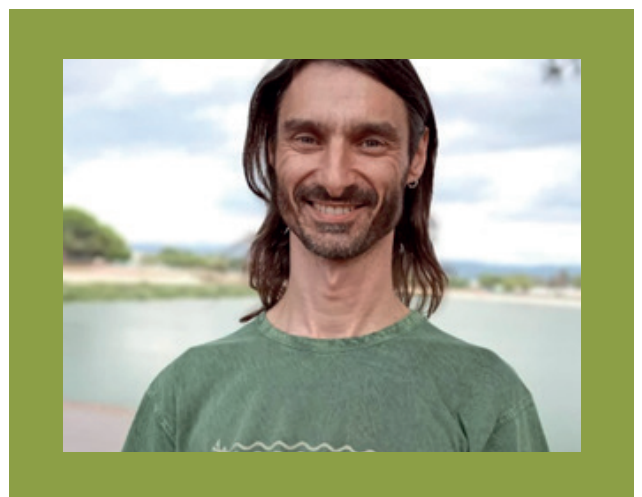
Madame Esvelt s'ha instal·lat al Casalot, una mansió del poble de Sant Repunt que feia molts anys que estava abandonada. És una baronessa tibada i carregada de romanços que tracta tothom amb menyspreu. L'obsessió de la Madame és estar prima i estrenar cada dia un vestit nou. Quan l'Arlet, una nena molt espavilada del poble, parla amb en Mau, el seu millor amic, s'adona que aquest es comporta d'una manera molt estranya. Per això decideix investigar què li passa i descobreix que en Mau i molts altres nens del poble, cada nit, es lleven somnàmbuls i es dirigeixen al Casalot, on la Madame els fa

menjar unes mandonguilles misterioses que els deixen encantats. L'Arlet, amb l'ajuda del seu professor de violí i de dos rodamons molt i molt especials, intentarà desbaratar com sigui els plans malvats de la baronessa i alliberar els seus amics d'aquell estrany malefici.

Carles Sala és mestre de formació, tot i que des de l'any 2008 es dedica professionalment a la creació literària. Ha publicat una quarantena de llibres, entre els quals hi ha *Soc com soc* (Barcanova), *Maria Llufa* (Cruïlla), *50 oficis esbojarrats* (Cruïlla), *Capità Lluc* (La Galera), *Em pica el nas de la veïna* (Takatuka) o *Cornèlius i el rebost d'impossibles* (La Galera). Algunes d'aquestes obres han estat traduïdes a altres llengües: castellà, portuguès (Brasil), italià, turc i eslovè.

Ha guanyat diversos premis, com el Josep Maria Folch i Torres (2009 i 2022), el Barcanova (2007 i 2009), el Vaixell de Vapor (2009) o el Guillem Cifre de Colonya (2008).

En dues ocasions (2012 i 2019) ha rebut la menció d'honor White Ravens, que cada any destaca dues-centes obres de literatura infantil i juvenil d'arreu del món.



“És una satisfacció immensa i m'estimula —encara més— a continuar escrivint, a part que garanteix una bona promoció del llibre i, per tant, poder arribar a més lectors”.

Fragment de la novel·la

« Feia estona que havia deixat de ploure. La temperatura era quasi perfecta. La lluna, gairebé plena. La quietud, absoluta.

Recolzada a la barana, descalça i amb el pijama de violins posat, recordava el que la nit abans havia somiat des del roserar: poder tornar a veure els seus companys després de tants dies. De sobte, va veure la seva amiga Marina a l'altra banda de carrer, caminant per la calçada amb els braços aixecats davant seu.

–Però... què fa la Marina a aquestes hores?! –va exclamar l'Arlet–. I per què camina d'aquesta manera?

Quan la Marina va passar per sota el fanal, l'Arlet li va veure una expressió estranya, com si estigués mig adormida.»

Madame Esvelt, de Carles Sala.

Entrevista a Carles Sala

1- Què significa aquest premi per a tu i la teva carrera? Recordo que, quan vaig començar a escriure, una bona amiga escriptora em va dir “els premis són importants, sobretot, perquè es recordin de tu”. Doncs bé, un premi sonat com el Vaixell de Vapor trobo que és un molt bon recordatori! Haver guanyat el Vaixell de Vapor és una satisfacció immensa i m'estimula —encara més— a continuar escrivint, a part que garanteix una bona promoció del llibre i, per tant, poder arribar a més lectors.

2- Per què vas decidir presentar-te? Quan vaig haver enllestit *Madame Esvelt* em va semblar que podia ser una bona candidata al premi i que m'hi havia de presentar. A més, ja havia obtingut el Vaixell de Vapor fa uns quants anys, i intentar guanyar-lo per segon cop era un repte d'allò més estimulants.

3- Com va néixer la idea del llibre? Doncs a partir del nom de “Madame Esvelt”. L'havia anotat feia temps, simplement perquè m'agradava com sonava, i ben aviat em vaig començar a imaginar un personatge pervers, obsessionat per la imatge i capaç de jugar amb els aliments i amb els sentiments de les persones. I me la imaginava fent les seves malifetes d'amagatots, en un immens casalot abandonat, que és un escenari que sempre he trobat fascinant. Per altra banda, també feia temps que em rondaven pel cap dos personatges més: una nena violinista d'allò més intrèpida anomenada Arlet, i el seu professor, el professor Bemoll. I a partir d'aquests personatges va anar creixent la història.

6- Què destacaries de l'obra? Doncs, primer, que és una novel·la d'aventures i misteri que espero que els lectors trobin àgil i divertida; i, després, que, darrere d'aquestes aventures, s'hi amaga un tema tan seriós i actual com l'obsessió per la imatge i la relació que aquesta té amb la manera com ens alimentem, especialment entre la població juvenil i, fins i tot, infantil.

7- Quin missatge vols transmetre amb el teu llibre? Què els aportarà als menors? El primer que pretenc és que els lectors i lectores quedin atrapats per la història i s'ho passin bé llegint-la. Però, al mateix temps, m'agradaria que el personatge de la Madame —obsessionada pels miralls, per estar prima, per una idea d'èxit d'allò més superficial...— i la reacció dels nens i nenes del poble —víctimes de les males arts de la Madame i condemnats a menjar poc més que una supermandonguilla al dia— puguin donar peu a reflexions sobre com ens percebem a nosaltres mateixos, fins a quin punt ens amoïna la imatge o què estem disposats a fer per, presumptament, agradar més als altres.

8- Quins són per a tu els elements indispensables que un llibre ha de tenir per a enganxar als més joves? Doncs diria que ha de tenir algun element que atrapi des de bon començament, uns personatges ben atractius i un argument àgil i sense excés de floritures.

9- Què és la literatura per a tu? Doncs és la disciplina artística que fa servir la llengua com a matèria primera. I, personalment, és l'activitat a què dedico més temps i, sens dubte, una de les que em dona més alegries.

4- Què és el que més t'ha costat a l'hora d'escriure l'obra? El que m'ha fet suar més és estructurar les idees de manera que tot encaixi. Buscar idees no em sol costar especialment i m'agrada molt, tot i que em requereix molt de temps; i amb la redacció em passa si fa no fa el mateix. Però aconseguir tenir clara l'estructura d'una història implica molt d'ordre, i a mi ja em costa tenir ordenat el menjador de casa!

5- En què t'has basat per a crear als personatges de la novel·la? Bé, cada personatge és un món... En la Madame hi he intentat personificar la superficialitat, el narcisisme, la falta d'escrúpols, l'ambició desmesurada, l'obsessió per la imatge... juntament amb un cert poder hipnòtic que li permet dominar els joves que l'envolten. L'Arlet i el professor Bemoll, en canvi, fan el paper d'herois, però herois terrenals, propers, amants de la música i amb conviccions profundes i, al contrari que la Madame, d'allò més nobles.

Llavors hi ha altres personatges, com una parella de rodamons còmics i amb una particular filosofia de vida, un artista que s'ha de pervertir per poder viure de l'art, dos avis entranyables, i sobretot, els altres nois i noies del poble, les principals víctimes de Madame Esvelt.

10- Què et va fer ser escriptor? Què és el que més t'agrada? Inicialment, la meua afició per escriure va venir sobretot de l'interès per la llengua, que, juntament amb la inquietud creativa i l'ofici de mestre, em van portar a escriure per a infants i joves.

I de l'ofici d'escriptor me n'agraden tantes coses! M'agrada plantar-me davant la pàgina en blanc; m'agrada jugar amb els mots; m'agrada imaginar-me situacions i personatges; anotar somnis, badar, no tenir horaris... I treballar moltes hores però fer-ho a poc a poc.

Premis

Cruïlla i la **Fundación SM** van impulsar la creació dels **Premis El Vaixell de Vapor i Gran Angular** fa 38 i 32 anys, respectivament. Uns premis que s'han continuat convocant de manera ininterrompuda fins avui, amb un objectiu comú: la voluntat de promoure i prestigiar la literatura per a nens i joves en llengua catalana, que ajudi a fomentar, amb una autèntica qualitat literària, el gust per la lectura i els transmeti valors socials i humans.

El primer premi **El Vaixell de Vapor** es va convocar i lliurar el 1984, el mateix any en què es va fundar **Cruïlla**. L'obra guanyadora, *Tanit*, de **Núria Albó**, s'ha continuat reeditant fins avui. Sis anys més tard es va dotar i convocar la primera edició del premi Gran Angular de literatura juvenil.

La convocatòria dels premis s'adreça a qualsevol escriptor amb el requisit que l'obra presentada sigui un original inèdit i que estigui escrita en llengua catalana.

Els premis **EL VAIXELL DE VAPOR I GRAN ANGULAR**, que ja s'han guanyat un lloc entre els més coneguts en literatura infantil i juvenil en llengua catalana, compten amb una dotació econòmica de 11.000€ bruts cadascun.

El jurat està constituït per persones expertes en els camps de la literatura, la pedagogia i l'educació, a més d'una representació de l'entitat patrocinadora.

Cruïlla

Des de 1984, **Cruïlla** es dedica a la publicació de llibres per a nens i joves, incidint en el doble vessant educatiu i literari.

Avui, en aquests dos àmbits -l'educació i la literatura- Cruïlla manté el mateix compromís amb la llengua, la cultura i l'educació catalanes: a l'escola, a través de la recerca i adaptació, en les seves publicacions, de nous continguts, formats, recursos i mètodes pedagògics; en la literatura, amb un compromís profund amb la qualitat, la promoció de la lectura entre els joves i la creació literària en català.

El compromís de **Cruïlla** amb la llengua es reflecteix en la seva línia editorial i en el seu extens catàleg. **Cruïlla** fa costat als autors catalans de literatura infantil i juvenil a través de la convocatòria anual dels **Premis Literaris El Vaixell de Vapor** per a nens i **Gran Angular** per a adolescents i joves.

Contacte

Comunicació Cruilla:

comunicaciocruilla@trescom.es

Ester Lara, Carmela Lasheras

666 044 652 – 622 186 165

Comunicació SM España:

comunicacionsm@info.grupo-sm.com

Carmen Palomino, Goretti Redondo

649 454 680 - 664 779 481